

FESTA VERDAGUER 2009

Aquest any la Festa Verdaguer es dedica al llibre «A vol d'aucell»

La Festa Verdaguer se celebra el mes de maig per rendir homenatge al fill més il·lustre de Folgueroles: Jacint Verdaguer.

L'edició d'aquest any centra la mirada es el llibre *A vol d'aucell* que ens presenta a Verdaguer com un viatger modern, tal com queda reflectit a l'exposició:

A vol d'ocell. Un viatge de negocis de Jacint Verdaguer i el comte de Güell al centre i al nord d'Europa.

En aquest viatge el poeta acompanyà al comte Eusebi de Güell a vendre una patent per fer velluts i no sols permeté a Verdaguer entrar en contacte amb alguns dels centres culturals i econòmics més importants d'Europa en aquells anys, sinó que també l'aprofità per impulsar la traducció de *L'Atlàntida* a llengües no llatines.

FESTA VERDAGUER 2009. FOLGUEROLES UNA FESTA GRATUÏTA PER TOTHOM

El tema del viatge i les impressions del poeta ens serveixen de fil conductor per:

Presentar una obra musical romàntica sobre un ofici ben arrelat al voltant del riu

La Bella Molinera de F. Schubert interpretada pel tenor català Roger Padullés, que ha guanyat el segon premi per a veus masculines del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas i Pep Surinyach al piano.

Convidar a conferenciants reconeguts perquè parlin de Verdaguer i d'Europa

Romanticisme i viatge: Verdaguer "a la porta d'un altre món". Conferència a càrrec d'Enric Bou, Professor de literatura de la Brown University de Rhode Island (EUA)

Passió i expressió: escriptors místiques europees en l'obra de Jacint Verdaguer Conferència a càrrec de Maica Bernal, professora de llengua i literatura de la Uvic

Apunts sobre la relació mercantil entre Ferran Alsina i Eusebi Güell, a propòsit del viatge de Güell i Verdaguer per Europa. Conferència a càrrec de Joan Muñoz, Cap de difusió i exposicions del mNACTEC

Verdaguer: del Canigó a Sant Petersburg. Parlament del Molt Honorable senyor Jordi Pujol i Solel, president estat de la Generalitat de Catalunya

Recollir la tradició de les dones de Folgueroles que han treballat a la fàbrica

Conferència **Treballar a la fàbrica**, grup d'alumnes del CEIP Mossèn Cinto

Quan la fàbrica quedava a uns quants quilòmetres. Conferència a càrrec de Maria Ocaña, directora del Museu Arqueològic de l'Esquerda

Presentació de l'audiovisual **Paisatges escrits a la Plana de Vic**, amb el seu guionista Joan Vilamala, professor de llengua i literatura

Exposició **Treballar a la fàbrica**, grup d'alumnes del CEIP Mossèn Cinto

XXII Caminada pels llocs verdaguerians, amb la ruta **A les envistes del Ter** entre Folgueroles i Roda de Ter, que inclou la visita a la Biblioteca Bac de Roda, esmorzar al Passeig del Ter de la mateixa població i lectures de textos de Verdaguer i de Miquel Martí Pol amb Anna Maluquer i Ramon Martí i Pol.

FINS EL 27 DE JUNY ENCARA PODEU VEURE LES EXPOSICIONS AL CENTRE CULTURAL

Horaris: de dilluns a dissabte de 5 a 7 de la tarda i els matins de diumenge de 12 a 1 del migdia.

LA FESTA VERDAGUER EN DOS CAPS DE SETMANA:

✓ **PRIMER CAP DE SETMANA 14, 15, 16 I 17 DE MAIG:**
per ballar, llegir, escoltar música i gaudir.

✓ **SEGON CAP DE SETMANA 22, 23 I 24:**
per caminar i conèixer el contrast entre el món pagès i l'industrial.

LA FESTA VERDAGUER: CONCRECIÓ DELS ACTES

PRIMER CAP DE SETMANA 14, 15, 16 I 17 DE MAIG

per ballar, llegir, escoltar música i gaudir

14 DE MAIG

Centre cultural, 19 h

Romanticisme i viatge: **Verdaguer "a la porta d'un altre món"**. Conferència a càrrec d'Enric Bou, professor de literatura de la Brown University de Rhode Islans (EUA). Enric Bou ha participat en la redacció del quart volum, dedicat al segle XIX, de *Panorama crític de la literatura catalana*, una col·lecció de sis obres sobre la història de la literatura catalana, amb un recull de textos escrits per historiadors, investigadors, crítics i escriptors, que ofereixen l'estat de la qüestió de les lletres catalanes.

Centre cultural, 20 h

Inauguració de l'exposició: ***A vol d'ocell. Un viatge de negocis de Jacint Verdaguer i del comte de Güell al centre i al nord d'Europa***

A vol d'ocell. Un viatge de negocis de Jacint Verdaguer i del comte de Güell al centre i al nord d'Europa.

La Fundació Jacint Verdaguer, 125 anys després del viatge que va fer el poeta de Folgueroles pel centre i nord d'Europa, vol donar a conèixer el llibre *A vol d'aucell*, un text poc conegut que ens descobreix Verdaguer com un viatger modern. Publicat primer a les revistes *La veu del Montserrat* i després a *La Il·lustració Catalana* s'edità en format llibre l'any 1887 dins el volum *Excursions y viatjes* de Mossèn Jacinto Verdaguer.

L'exposició pretén donar eines al visitant perquè es pugui apropar al text i als manuscrits sense dificultats.

15 DE MAIG

Centre cultural, de 16 a 17 h

L'escola de Folgueroles viu amb intensitat la Festa Verdaguer i cada any presenta una mostra del seu treball entorn a Verdaguer.

Verdaguer amb imatges, a càrrec del dibuixant Toni Ortiz i dels alumnes del CEIP Mossèn Cinto

Treballar a la fàbrica, exposició que recull imatges de les dones que treballaven a la fàbrica.

Casa Museu Verdaguer, 19 h

Passió i expressió: escriptors místiques europees en l'obra de Jacint Verdaguer, conferència a càrrec de Maica Bernal, professora de llengua i literatura de la Universitat de Vic i doctorada per la Universitat de Barcelona amb una tesi sobre *Roser de tot l'any*.

I6 DE MAIG

Centre cultural, de 10 a 14 h. i de 17 a 19 h

L'art de fer fotografies amb una màquina analògica de fabricació russa, primer curs de Lomografia a Folgueroles

Centre cultural, 11.30 h

Apunts sobre la relació mercantil entre Ferran Alsina i Eusebi Güell, a propòsit del viatge de Güell i Verdaguer per Europa. Conferència a càrrec de Joan Muñoz, cap de difusió i exposicions del mNATEC

A continuació, reunió plenària de la Societat Verdaguer

CEIP Mossèn Cinto – Plaça Verdaguer, de 17 a 19.30 h

Plantada de l'arbre de maig, sortida de la comitiva amb els Flabiolaires de Les Guillerries, **inauguració de les plaques de carrer amb poemes de Verdaguer** (Avinguda Poetes catalans), tallada de l'arbre a la Font Trobada i finalment, plantada de l'Arbre de maig amb berenar i danses populars.

L'acte de la Plantada de l'Arbre de Maig està en procés de catalogació per passar a formar part del patrimoni festiu de Catalunya.

Un acte que ha esdevingut tradicional que consisteix en tallar un arbre al bosc i la mainada el porta a mans fins a la Plaça Verdaguer on es dreça i es guarneix com a símbol de primavera i d'inici de la Festa.

El dissabte a la tarda, els nens i la gent gran del poble, acompanyats pels grallers i flabiolaires, després d'inaugurar una placa amb poemes de Verdaguer – cada any en un carrer diferent -, surten cap el bosc i en ésser prop del torrent de Folgueroles s'aturen per a tallar l'arbre que prèviament s'ha triat. L'arbre és un pollancre perquè són arbres que creixen molt ràpid. **L'arbre de Maig**, un cop tallat, es porta a mans fins a la plaça. En el mateix indret s'hi planten dos o tres plançons de pollancre per tal de regenerar el bosc. Els grans dirigeixen l'expedició i els més menuts agafen uns bastons per poder transportar l'arbre. Un cop a la plaça s'estén a terra i es comença a pelar l'escorça, mentrestant la mainada berena. Un cop pelat s'hi lliguen uns "vents" i es dreça fins a posar-lo dins un forat que ja està fet expressament a la plaça. Quan està ben equilibrat i lligat es guarneix amb serrells i serpentines. Es fan danses al voltant de l'arbre i des d'aquell dia fins al final de la festa (quinze dies) l'arbre serà a la plaça i la gent gran i la

canalla podrà pujar-hi. De tant en tant, i per sorpresa, s'hi pengen llaminadures o fuets i de seguida al voltant de l'arbre s'aplega una corrua de gent per animar al grimpaire a pujar a la cucanya.

Aquesta iniciativa fou promoguda per la Junta d'Amics de Verdaguer (1987) per tal de recordar el valor simbòlic de l'arbre en llocs de muntanya, fet que Verdaguer recull en la seva obra.

Centre cultural, 21.30 h

La bella molinera (Die Schöne Müllerin), concert de Franz Schubert sobre poemes de Wilhelm Müller amb Roger Padullés, tenor, i Pep Surinyac, piano. Roger Padullés ha rebut l'any 2009 el segon premi per a veus masculines del Concurs Internacional de Cant Fransesc Viñas.

Projecció d'imatges a càrrec del grup fotogràfic Manlleu

La bella molinera és una de les obres cabdals de la història de la música. Composta per Schubert el 1823 (amb 26 anys), sobre textos de W.Müller, és una de les obres que dona la benvinguda al Romanticisme, no només per tractar-se d'una obra excepcional de petit format (música de cambra), sinó també per la intensitat i varietat de sentiments i atmosferes que hi trobem si seguim les paraules del jove moliner enamorat.

Cada concert de **La bella molinera** és, doncs, un homenatge al passat i al llegat cultural que hem heretat.

A més d'escoltar el cicle de cançons de Schubert en la recreació que en fan en Roger i en Pep, us convidem a gaudir de la relectura que fan dels poemes. El concert que us oferim és una barreja de passat i de present, de tradició i de renovació.

17 DE MAIG

Plaça Verdaguer, de 10 a 14 h

VI Mercat del Llibre vell de poesia. Únic mercat d'aquesta temàtica de Catalunya, ideal per a bibliòfils

El Mercat de Llibre Vell de Poesia és una fira que convida a comprar llibres antics de literatura en el poble del poeta. Aquesta és l'única fira temàtica de llibre vell que hi ha a Catalunya.

Passejar-se per la plaça Verdaguer i comprar té una màgia especial perquè se celebra en el lloc on va néixer el poeta Jacint Verdaguer, davant per davant de la casa familiar on va viure la seva joventut i on va tenir casa parada fins a la mort.

Les dimensions del poble i les característiques del mercat fan que sigui una fira concorreguda però sense aglomeracions, una oportunitat que permet fullejar amb tranquil·litat llibres de bibliòfil i altres edicions més populars de poesia catalana dels darrers dos-cents anys. Els llibreters de vell, durant l'any, es reserven petites joies especialment de Verdaguer que posen a la venda el dia del mercat.

Plaça Verdaguer, de 10.30 a 12 h

XXXII Concurs de Rams de bosc i de jardí. Inscripció prèvia dels participants

Centre cultural, de 10.30 a 11.30 h

Verdaguer amb imatges a càrrec del dibuixant Toni Ortiz i els alumnes del CEIP Mossèn Cinto

Església Parroquial, 11.45 h

Missa Solemne presidida pel bisbe emèrit de Vic, Mns. Josep M. Guix

Plaça Verdaguer, 12.30 h

Ofrena floral al peu del Pedró.

- Jordi Pujol i Soley, president estat de la Generalitat de Catalunya
- Maria Homs, Presidenta d'Amics de Verdaguer
- Carles Baronet, alcalde de Folgueroles i President de la Fundació Jacint Verdaguer
- Mossèn Francesc Basora, Rector de la parròquia de Folgueroles
- Mns. Josep Maria Guix, Bisbe Emèrit de Vic
- Assumpta Fargas, Rectora de la Universitat de Vic

Ballet de Folgueroles i altres danses que només es ballen aquest dia de l'any, a càrrec del Grup de Dansa de Folgueroles.

El **Ballet de Folgueroles** es va recuperar l'any 1971 i va començar a formar part del corpus de danses que es ballen a la sortida de missa el dia de la Festa Verdaguer. El conjunt de danses comença amb la melodia lenta dels flabiols que toquen l'acompanyament de la corona. Els músics se situen al davant d'una llarga corrua formada pels flabiolaires, les parelles de dansaires i les autoritats. Aquest seguici diposita la corona al peu del monument a Jacint Verdaguer, aquesta hora ja guarnit amb els rams de flors del concurs.

Seguidament es fa el Ball de Cintes, el Galop d'entrada i finalment el Ballet de Folgueroles. Aquest darrer es dansa enmig d'un gran respecte i interès del públic que segueix pas a pas tots els moviments dels balladors. L'última de les quatre parts s'acaba amb un concurs de resistència de les vuit parelles per veure quin dels pilars té més força i és capaç de mantenir més estona les noies alçades a pes de braços.

Jardins de Can Dachs, 13 h

Verdaguer: del Canigó a Sant Petersburg, parlament del **Molt Honorable Senyor Jordi Pujol i Soley**, president estat de la Generalitat de Catalunya

Jardins de Can Dachs, 18 h

Van anar a fer cuieres, concert a càrrec de la Nova Euterpe

En els darrers anys no s'estilen els cors d'homes sols, i menys cantant sense cap acompanyament instrumental. Tampoc no s'estila cantar amb veu expansiva i timbrada, ni són gaire acceptats els portaments dins de la manera de fer "coralment correcta". D'altra banda, també han caigut gairebé en l'oblit alguns dels procediments de la polifonia tradicional. Per assajar de cantar amb elements d'aquesta mena, la Nova Euterpe va començar a fer-se sentir a finals de 1996, amb un repertori que abasta des de la polifonia de carrer de Setmana Santa, fins a balades atrevides i picants, cançons de festa i de gresca, de carlins o peces d'autor. Vol fer passar una bona estona i -sobretot- fer reviure el gust de cantar sense gaires prevencions tècniques.

Plaça Verdaguer, 19.30 h

Sardanes per la Cobla Genisenca

SEGON CAP DE SETMANA 22, 23 I 24 DE MAIG

per caminar i conèixer el contrast entre el món pagès i l'industrial.

22 DE MAIG

Casa Museu Verdaguer, 20 h

A les envistes del Ter, presentació del llibre a càrrec del seu autor Ricard Torrents i lectura de poemes a càrrec dels actors Ramon Martí i Ramon Vila. Un projecte que uneix Folgueroles i Roda de Ter / Verdaguer i Miquel Martí i Pol, dos territoris units per la tradició cultural dels dos municipis i per la literatura de dos dels escriptors més populars de les lletres catalanes contemporànies

Web de paisatges escrits de la Plana de Vic

http://www.osonaturisme.cat/paisatges_escrits/?PHPSESSID=f0c0a5c8fcc008a8114fe6619d13e717

23 DE MAIG

Centre cultural, 18 h

Quan la fàbrica quedava a uns quants quilòmetres, conferència a càrrec de Maria Ocaña, directora del Museu Arqueològic de l'Esquerda

Paisatges escrits de la Plana de Vic, presentació de l'audiovisual amb el seu guionista Joan Vilamala, professor de llengua i literatura

Centre cultural, 21.30 h

Amb veu nova, les velles paraules, recital de poesia a càrrec del Centre de Normalització Lingüística d'Osona (CNLO)

Amb veu nova, les velles paraules

Aquest espectacle recull textos de tres escriptors d'Osona, catalans i alhora universals: M. Àngels Anglada, Miquel Martí i Pol i Jacint Verdaguer. Tots tres comparteixen, a més de la literatura, un lligam molt estret amb la terra, la llengua, la música i el país. Són aquestes realitats -la terra, la llengua, la música i el país- allò que constitueix el fil conductor de l'espectacle.

Les actrius i els actors que hi participen han nascut a Catalunya o hi viuen des de fa poc temps i, per tant, alguns vénen d'altres països del món. Tots plegats estan vinculats al

Centre de Normalització Lingüística d'Osona com a alumnes dels cursos de català per a adults o com a participants en el programa de Voluntariat Lingüístic. El català és, doncs, la llengua comuna de totes aquestes persones, independentment del lloc d'origen, i la llengua és l'element que ha fet que es coneguessin i, per tant, la formació d'aquest grup.

El títol d'aquest espectacle, *Amb veu nova, les velles paraules*, extret d'un vers que M. Àngels Anglada dedica a Verdaguer, simbolitza el relleu generacional, és a dir, la incorporació de les generacions joves a la llengua i a la literatura i la vinculació a la terra... Avui dia s'hi afegeixen, en aquest relleu, persones que, gràcies a la llengua, es reconeixen part del país i al mateix temps s'hi senten reconegudes. Amb aquest espectacle reprenem *Amb veu nova, les velles paraules*.

ACTORS

Abdelkader Aakil

Khalifa Allaoui

Ana Altamirano

Jones Anderson

Mohamed Bouyaoumad

Jordi Casadevall

Blanca Falquina

Assumpta Izern

Kobe Kwabenakyei Adu

Eric Lartey

Imma Magem

Leydis Marín

Ramon Martí

Sarah Miró

Noemí Morral

Abdelhak Mountassir

Audrey Pasdoit

Josep Rosell

Moussa Seidu

Dolors Solà

Alexander Todorov

Tere Vilademunt

Alí Somaila Yakubo

Mimoun Zanon

**diuen Jacint Verdaguer, Miquel
Martí Pol i M. Àngels Anglada.**

Dramatúrgia: Joan Roura

Direcció: Dolors Ramon i Joan Roura

Dicció: Pilar Sanmartín

Selecció de textos: Enric Martín

Assessorament musical: Jaume Ayats

Producció: Fundació Caixa Manlleu

Organització: Centre de Normalització
Lingüística i Fundació Caixa de Manlleu

Col·laboració: Fundació Jacint

Verdaguer i Diputació de Barcelona.

Xarxa de Municipis

24 DE MAIG

Plaça Verdaguer, 8.30 h

XII Caminada pels llocs verdaguerians, enguany la nova ruta ***A les envistes del Ter*** entre Folgueroles i Roda de Ter, que inclou la visita a la Biblioteca Bac de Roda

***Preguem inscripció prèvia:**

www.verdaguer.cat, per telèfon a la Casa Museu Verdaguer (93 812 21 57) o a la Biblioteca Bac de Roda (93 854 00 77)

La XXII Caminada segueix la ruta "A les envistes del Ter".

La gent de l'entorn de Folgueroles, Tavèrnoles, Savassona i Roda de Ter tenen l'expressió «envistes del Ter» per indicar l'indret on la Plana de Vic, venint de Folgueroles, es trenca i arriba als cims dels engorgats del riu, on les aigües fan el meandre de l'Esquerda i apareix la vila de Roda amb tota la seva netedat, ben col·locada a banda i banda del Ter, sobre el fons blavís del Pirineu a la llunyania.

La ruta literària «A les envistes del Ter» és un mirador imaginari sobre la poesia dels dos escriptors més populars que ha donat la literatura catalana moderna: Jacint Verdaguer i Miquel Martí i Pol, fills de Folgueroles i de Roda de Ter.

La ruta transcorre pel camí que voreja el Ter i que enllaça Folgueroles i Roda de Ter, un camí que utilitzaven els habitants de Folgueroles – sobretot les dones - per anar a treballar a les fàbriques del ram tèxtil de Roda. És una ruta que segueix un camí circular de 14 km, per camins i vies rodades amb un desnivell de 290 m.

La sortida serà el dia 24 de maig a les 8.30 h. des de la Plaça Verdaguer de Folgueroles.

A les 10.30 h. al Passeig del Ter de Roda es farà l'esmorzar i un recital de poemes dels dos autors a càrrec d'Anna Maluquer i Ramon Martí. La ruta inclou també la visita a la Biblioteca Bac de Roda.

A les 12.30 h. a La Damunt, arribada i recital poètic.

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i el Consorci de l'Espai Natural de les Guàrdies-Savassona, coincidint amb el dia Europeu dels Parcs Naturals i els dies mundials del medi ambient i de la biodiversitat- ens ofereix la gratuïtat d'aquesta activitat.

Passeig del Ter, 10.30 h

Esmorzar i recital de poemes a càrrec d'Anna Maluquer i de Ramon Martí

La Damunt, 12.30 h

Arribada i recital poètic

Per més informació:
Casa Museu Verdaguer
(+34) 93 812 2157
info@verdagner.cat
<http://www.verdagner.cat>